

BESCHIKKING

Wet natuurbescherming – wijziging ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	Mobilis B.V.
Aangevraagde activiteiten :	Wijziging WNB ontheffing soortenbescherming Roggebot-Kampen
Datum ontvangst aanvraag :	05.07.2022
Locatie :	Drontermeerdijk 1 Dronten
Datum beschikking :	23.09.2022
Kenmerk :	D2022-08-004676
Zaaknummer :	2022-009054

Datum verzending

23.09.2022

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	4
A.1	Aanvraag	4
A.2	Besluit	4
A.3	Ondertekening en verzending	4
A.4	Niet mee eens?	6
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	7
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	7
B.2	Algemeen	7
B.3	Huiszwaluw	8
B.4	Overige zaken	8
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	9
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	9
C.1.1	Bevoegdheid	9
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
C.1.2	Procedure	9
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	9
C.1.2.2	Relevante overige besluiten	9
C.1.3	Toetsingskader soorten	9
C.1.3.1	Wettelijke regels	10
C.1.3.2	Provinciaal beleid	10
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN	11
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	11
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	11
C.2.2	Doel van het project	12
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	12
C.2.4	Periode	12
C.2.5	Onderliggende documenten	12
C.2.6	Aanvullende gegevens	12
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	12
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	12
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	12
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	13
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	13
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	14
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	14
C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten	15
C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	15
D.	SLOTCONCLUSIE	15

E.	BIJLAGE 1. MITIGERENDE MAATREGELEN HUISZWALUW	16
-----------	--	-----------

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

van het adviesbureau ARA Adviesburo BV heeft, namens uw organisatie, een verzoek tot wijziging van uw ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend.

Het verzoek tot wijziging van de door Provincie Overijssel op 9 februari 2021 verleende ontheffing met kenmerk 2021/0027760 hebben wij op 5 juli 2022 ontvangen en geregistreerd onder zaaknummer 2022-009054.

De aanvraag is gedaan vanwege het aantreffen van verblijfplaatsen van een additionele soort die niet in de bestaande ontheffing is opgenomen. U vraagt aanvullend ontheffing aan voor deze soort (huiswaluw). Bijgaand geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij wijzigen uw ontheffing voor het project N307 Roggebot-Kampen, locatie Drontermeerdijk 1 in Dronten. Specifiek besluiten wij u aanvullend ontheffing te verlenen van verbodsbepalingen voor een soort van de Vogelrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten, rustplaatsen en eieren van de huiswaluw opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van de huiswaluw weg te nemen²

Deze wijziging van uw ontheffing treedt in werking op 1 november 2022 en blijft geldig tot en met 31 december 2024. Wij hebben een langere ontheffingsperiode opgenomen, omdat deze aansluit bij de al verleende ontheffing.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de aanvullende ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in *B. Voorschriften bij het besluit*.

- Projectlocatie sluisgebouw Roggebotsluis, N307 Roggebot – Kampen 5-7-2022
- Ontheffing Wet natuurbescherming op 9 februari 2021 verleend met kenmerk 2021/0027760
- ARA Adviesburo BV, januari 2022. Nader onderzoek, Huiswaluw Roggebotsluis. ara200106
- ARA Adviesburo BV, juli 2022. Activiteitenplan huiswaluw, Sluisgebouw Roggebotsluis, N307 Roggebot – Kampen. ara200106

De motivering voor ons besluit is in *C. Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in *B. Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid Wnb

² Art. 3.1, tweede lid Wnb

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Dronten
- Gedeputeerde staten van provincie Flevoland

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Wim Vliek,
i.a. Teamleider Vergunningverlening.

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 2 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Via de e-mail naar klachtenbezwaar@overijssel.nl.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2022-08-004676). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologische deskundige³, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

³ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologische deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

B.3 Huiszwaluw

5. Werkzaamheden met effect op de nestplaatsen en/of het ongeschikt maken als nestplaats van de huiszwaluw worden buiten de kwetsbare voortplantingsperiode uitgevoerd. Deze kwetsbare voortplantingsperiode van de huiszwaluw loopt van 1 april tot en met 30 september. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze voortplantingsperiode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de huiszwaluw.
6. Indien het sluiswachtershuis in de kwetsbare periode wordt gesloopt, maakt u deze voorafgaand ongeschikt voor de huiszwaluw door de (loop)roosters aan alle zijden van het gebouw tussen 1 oktober en 30 maart te verwijderen en het overhangende deel af te dekken / in te pakken op een wijze dat dit niet langer bereikbaar is voor huiszwaluwen. In het logboek wordt (met fotobewijs) aangetekend wanneer en op welke wijze dit is gebeurd.
7. Als vervanging van de nestplaatsen van de huiszwaluw, biedt u tenminste 44 alternatieve nestplaatsen aan voor 1 april 2023, Kunstnest Huiszwaluw type KN HZ 07 van Vivara Pro of vergelijkbaar in materiaalgebruik, maatvoering en ontwerp. op de wijze zoals dit in bijlage 1 is beschreven. In het logboek wordt (met fotobewijs) aangetekend wanneer en op welke wijze dit is gebeurd.
8. Gedurende het broedseizoen 2023 en 2024 (1 april -30 september 2023 en 2024) telt u het aantal nesten dat bezet is door de huiszwaluw en het aantal door huiszwaluw zelf gebouwde nesten. U meldt elk monitoringsjaar uiterlijk 31 oktober de hoogste aantallen gelijktijdig bezette nesten. U doet dit door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. In deze e-mail geeft u het kenmerk door van de ontheffing, de locatie van het projectgebied en het aantal bezette nesten door de huiszwaluw. Indien uit de monitoring blijkt dat er geen gebruik gemaakt wordt van de voorzieningen, geeft u aan welke maatregelen nodig zijn om de effectiviteit te verbeteren. Daarnaast voegt u een plan van aanpak toe waarin is weergegeven binnen welke termijn deze aanpassingen worden gerealiseerd.

B.4 Overige zaken

9. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de huiszwaluw.
10. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van provincie Flevoland, maar vormen een onderdeel van het bestaande project Roggebot-N307 dat voornamelijk op het grondgebied van Overijssel plaatsvindt. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁴. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De effecten van het project hebben ook gevolgen op populaties van huiszwaluw die op het grondgebied van provincie Flevoland voorkomen. Om ontheffing te verlenen is overeenstemming met gedeputeerde staten van deze provincie noodzakelijk.

Gedeputeerde Staten van provincie Flevoland hebben ingestemd met ons voornemen om voorliggende ontheffing te verlenen.

C.1.2.2 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Dronten
Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden	Provincie Overijssel contactadres: Postbus 10078, 8000 GB Zwolle e-mail: postbus@overijssel.nl

Uw project vindt binnen de invloedsfeer van een Natura 2000-gebied plaats. Het is niet uit te sluiten dat dit project effecten heeft op één of meerdere instandhoudingsdoelen van dit gebied en u hiervoor een vergunning nodig heeft (art. 2.7 Wnb). Voor het gehele project Roggebot-N307 zijn Wnb-vergunningen verleend door provincie Overijssel en het ministerie van LNV.

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

⁴ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁵ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁶ zijn voor de toetsing relevant.

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017⁷ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten⁸ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

C.1.3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

⁵ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁶ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

⁷ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

⁸ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen⁹ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten – en/of – het ecologisch functioneel leefgebied van de huiszwaluw zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

De omschrijving van het gehele project is niet gewijzigd ten opzichte van de op 9 februari 2021 verleende ontheffing.

Het project N307 Roggebot-Kampen bestaat uit het verwijderen van het Roggebotsluiscomplex en het realiseren van de daardoor noodzakelijke aanpassingen aan de N307 en de omgeving van de sluis. De provincie Flevoland is penvoerder van dit gezamenlijke project van de provincie Flevoland en de provincie Overijssel.

Het project staat niet op zichzelf, maar is onderdeel van twee grote programma's op het gebied van waterveiligheid en de verbetering van verkeersverbindingen. Het project is onderdeel van:

- het deelproject IJsseldelta-Zuid binnen de gebiedsontwikkeling Ruimte voor de Rivier IJsseldelta. Samen met de Zomerbedverlaging Beneden-IJssel moet dit realiseren in een waterstandsdaling van 41 cm bij km 979 (van de IJssel).
- het wegenprogramma 'de Weg van A tot Z' is gericht op het verbeteren van de wegverbinding tussen Alkmaar en Zwolle.

De werkzaamheden binnen het project N307 Roggebot-Kampen bestaan uit het aanpassen van de Drontermeerdijk, het verwijderen van de Roggebotsluis en de vernieuwing van de N307 tussen Roggebot en de N50 bij Kampen.

Op hoofdlijnen worden achtereenvolgens de volgende (typen) werkzaamheden uitgevoerd:

- voorbereidende werkzaamheden (o.a. verwijderen vegetatie, kappen bomen, inrichting
- werkterreinen en depotlocaties);
- vervangen infrastructuur (N307) met gescheiden wegen voor langzaam en snel verkeer;
- bouw van een nieuwe beweegbare brug met grotere doorvaarthoogte;
- sloop van de Roggebotsluis en de huidige brug;
- aanpassing waterkeringen (Vossemeerdijk en Drontermeerdijk) op de nieuwe situatie;
- de loop van het uitwateringskanaal wordt verlegd waarbij de kruising met de N307 ongeveer 250 meter meer naar het oosten zal komen te liggen.
- aanleg en/of aanpassingen van kunstwerken waaronder een viaduct, een duikerbrug, duikers en faunapassages en
- algemene inrichting terrein en (her)inrichting landschap.

Deze wijziging van de ontheffing heeft betrekking op de sloop van het sluiswachtersgebouw dat onderdeel is van het sluiscomplex. Het project is daarbij niet gewijzigd, maar er is een aanvullende soort vastgesteld.

⁹ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

C.2.2 Doel van het project

Het project heeft als doel de waterveiligheid in de regio Kampen-Zwolle voor de middellange termijn te borgen, en een bijdrage te leveren aan de ruimtelijke kwaliteit en de wegverbinding tussen Alkmaar en Zwolle te verbeteren.

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt aanvullend op het bestaande besluit ontheffing aan voor de huiswaluw van het verbod om nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen¹⁰.

C.2.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 november 2022 tot en met 30 juni 2023.

C.2.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Projectlocatie sluisgebouw Roggebotsluis, N307 Roggebot – Kampen 5-7-2022
- Ontheffing Wet natuurbescherming op 9 februari 2021 verleend met kenmerk 2021/0027760
- ARA Adviesburo BV, januari 2022. Nader onderzoek, Huiswaluw Roggebotsluis. ara200106
- ARA Adviesburo BV, juli 2022. Activiteitenplan huiswaluw, Sluisgebouw Roggebotsluis, N307 Roggebot – Kampen. ara200106
- Machtiging

C.2.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 5 juli 2022 ontvangen. Op 4 augustus 2022 zijn per e-mail aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 22 augustus 2022¹¹ ontvangen.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport Activiteitenplan huiswaluw wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Quickscan. Als onderdeel van de projectvoorbereiding is voor het onderdeel soortbescherming (hoofdstuk 3, Wnb) ecologisch onderzoek uitgevoerd door adviesbureau Tauw (2020) in opdracht van de opdrachtgever (provincie Overijssel & provincie Flevoland). De aanwezigheid van huiswaluwnesten aan het sluiswachtersgebouw van de Roggebotsluis is hier niet uit naar voren gekomen. Na een rondgang met een lokale natuurvereniging in maart 2021 bleek dat er nesten aanwezig waren onder het sluiswachtersgebouw.
- Nader onderzoek naar huiswaluw door twee nesttellingen in de periode 15 juni – 15 augustus 2022.

Wij zijn van oordeel dat het onderzoek voldoende is om de aanwezigheid en aantallen nesten vast te stellen. Uit dit onderzoek is gebleken dat er rekening moet worden gehouden met 22 in gebruik zijnde nesten van de huiswaluw, aanwezig onder (loop)roosters van het sluiswachtersgebouw.

¹⁰ Art. 3.1, tweede lid Wnb

¹¹ Kenmerk provincie D2022-08-003814

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan (in aanvulling op de bestaande ontheffing) 22 nesten van de huiszwaluw verloren.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag, zijn voldoende. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de huiszwaluw zoveel mogelijk geminimaliseerd. In *B. Voorschriften bij het besluit* zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Werken buiten de kwetsbare periode of de locatie voorafgaand ongeschikt maken. Dit is de broedperiode die globaal van 1 april – 30 september loopt.
- Als slopen buiten de kwetsbare perioden niet mogelijk is, moet het sluiswachtershuis voorafgaand ongeschikt worden gemaakt. Dit gebeurt door de (loop)roosters aan alle zijden van het gebouw tussen oktober en maart te verwijderen en het overhangende deel af te dekken / in te pakken op een wijze dat dit niet langer bereikbaar is voor huiszwaluwen.
- Voorafgaand aan de verwijdering van de nestplaatsen, worden alternatieve nestplaatsen ter compensatie aangeboden. Deze bestaan uit het aanbieden van kunstnesten met ruimte voor zelf gebouwde nesten onder de pijlers van de nieuw gebouwde brug van de N307. Op twee pijlers worden in totaal 44 kunstnesten gerealiseerd, met een ruim aanbod voor nestbouw. De nestkasten worden op minimaal 4 meter hoogte en minimaal 50 cm onder de bovenzijde van de brugpijler geplaatst. Om een vrije aanvliegroute te waarborgen worden de nesten op de oost- dan wel westzijde van de pijler geplaatst. In bijlage 1 is de maatregel in meer detail weergegeven.

De staat van instandhouding van de huiszwaluw als broedvogel in Nederland is matig ongunstig. Het aantal broedparen wordt geschat op 85.000-120.000 (Sovon, 2022). Het aantal huiszwaluwen is sinds 1970 sterk afgenomen in Nederland, mogelijk met wel een half miljoen broedparen (Sovon, 2022). De huiszwaluw staat daarom op de Rode Lijst van vogels als 'gevoelig' (Vogelbescherming, 2022). Deze soort is in Nederland voor nestlocaties volledig afhankelijk van gebouwen en infrastructurele objecten zoals bruggen, welke als vervanging dienen voor rotspartijen.

In de omgeving van het sluiswachtersgebouw van de Roggebotsluis waar de huidige nesten zich bevinden, zijn er voor zover bekend geen andere geschikte nestlocaties aanwezig. Daarom zal zonder maatregelen, het verdwijnen van deze nesten van invloed zijn op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties, omdat de huidige lokale populatie verdwijnt en elders een nieuwe geschikte nestlocatie zal moeten vinden. In dit project wordt er op korte afstand (binnen 200 m) van de bestaande nestplaatsen ruim alternatieve mogelijkheden aangeboden. De omstandigheden voor huiszwaluw in de omgeving zijn goed. De nieuwe brug is reeds in aanbouw en zal gerealiseerd en in gebruik zijn voordat de huidige nestlocatie (het sluiswachtersgebouw) gesloopt zal worden. Huiszwaluwen die op de huidige locatie broeden zullen de alternatieve locatie op de brug daarom makkelijk vinden. Bruggen zijn bovendien als nestlocatie zeer geschikt door de ligging boven water waar direct gefoerageerd kan worden op allerlei insecten.

Vanwege de matig ongunstige landelijke staat van instandhouding, en de mogelijke grote impact op de lokale staat van instandhouding bij het mislukken van de mitigatie achten wij monitoring noodzakelijk met een mogelijkheid tot bijsturing. Daarom leggen wij dit aanvullend op in de voorschriften. Deze monitoring bestaat uit het gedurende 2 jaar gedurende het broedseizoen uitvoeren van waarnemingen / tellingen van in gebruik zijnde kunstnesten of gebouwde nesten.

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de sloop van het sluiswachterhuis leiden tot het vernietigen van nesten van de huiszwaluw. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.1 lid 2 van de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat er geen andere bevredigende oplossing is, alternatieven zijn afdoende afgewogen.

Het project N307 Roggebot-Kampen is een onderdeel van een groter project dat de waterveiligheid van de regio Kampen en de bereikbaarheid moet verbeteren. In de MER procedure zijn diverse alternatieven ten aanzien van het verwijderen van de Roggebotsluis opgenomen. Uit de afweging is gebleken dat er geen reële alternatieven bestaan voor het verwijderen van de Roggebotsluis en het aanpassen van de vaargeul die zowel hoogwaterveiligheid tot effect hebben, de ruimtelijke kwaliteit van het gebied verbeteren en zodoende ook aan de taakstellingen uit de PKB Ruimte voor de Rivier en de bestuursovereenkomst voldoen. In de verkenning N307 Roggebot-Kampen zijn daarnaast verschillende alternatieven onderzocht voor de herinrichting van de N307. De volgende opties zijn overwogen

- Een brug van 7 meter hoog;
- Een brug van 13 meter hoog;
- Een tunnelverbinding.

Uiteindelijk is gekozen voor de brug van 7 meter met ongelijkvloerse kruising en parallelwegen als meest gunstige voorkeursoplossing.

Na de keuze voor het alternatief met een brug op 7 meter hoogte zijn voor het wegontwerp in het plan in hoofdlijnen verschillende varianten opgesteld.

De volgende opties zijn overwogen: de ongelijkvloerse aansluiting tussen de N307 en de N306 in de provincie Flevoland is een:

- A. Diamant/klaverblad combinatie
- B. Halfklaverblad
- C. Halfklaverblad met centrale rotonde
- D. Trompet aansluiting
- E. Diamant aansluiting

In het ontwerp is gekozen voor een halfklaverblad.

Daarnaast is qua ontwerp het volgende overwogen: de aanleg van de parallelwegen langs de N307 in de provincie Overijssel zijn:

- F. Volledige parallelwegen aan de noord- en zuidzijde
- G. Gedeeltelijke parallelwegen aan de noord- en zuidzijde
- H. Een volledige parallelweg aan de noordzijde en een gedeeltelijke parallelweg aan de zuidzijde
- I. Een gedeeltelijke parallelweg aan de noordzijde en een volledige parallelweg aan de zuidzijde

Uit een analyse van de varianten is gebleken dat variant H als enige voldoende voldoet aan de gestelde projectdoelstellingen. De overige varianten zijn geen doelmatige alternatieven. Kijkend naar de verboden uit de Wnb die met de huidige variant mogelijk worden overtreden, dan is er geen verschil te verwachten met de andere varianten. Ook bij een keuze voor een andere variant zouden dezelfde verboden uit de Wnb overtreden worden. Er zou namelijk sprake zijn van een vergelijkbaar ruimtegebruik en een vergelijkbare functie (namelijk een weg) en het verwijderen van de huidige sluis. Het is bij de sloop niet mogelijk de nesten alsnog te behouden.

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid. Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

De noodzakelijke aanpassing van de N307 is nodig in het kader van verschillende dwingende redenen van groot openbaar belang. In het bijzonder gaat het hier om een noodzakelijke verbetering van openbare veiligheid, de volksgezondheid en de leefbaarheid.

De verbetering van de openbare veiligheid en volksgezondheid laat zich omschrijven als het verbeteren van de verkeersveiligheid. Door de hoeveelheid verkeer op de rotonde N307/N306 en de verkeersbewegingen die op de rotonde worden gemaakt, ontstaan tijdens de spitsperiodes op meerdere takken van de rotonde wachtrijen. De wachtrijen bij de rotonde N307/N306 leiden tot kop-staartongevallen op de N307 en N306. Verder leidt de aanwezigheid van langzaam rijdend en overstekend (landbouw)verkeer tot pelotonvorming en onveilige verkeerssituaties als gevolg van het snelheidsverschil met het overige verkeer. Naast het oplossen van bovenstaande knelpunten leidt de verbeterde doorstroming ook tot een verbeterde bereikbaarheid van de hulpdiensten. Gelet op voorgaande leidt het project tot positieve effecten ten aanzien van de openbare veiligheid alsook de menselijke gezondheid.

De verwijdering van de Roggebotsluis en de verbreding van de vaargeul ter uitvoering van het project N307 Roggebot-Kampen zijn verder onmisbaar voor de hoogwaterveiligheid. Naast hoogwaterveiligheid heeft de PKB Ruimte voor de Rivier als (samenhangende) doelstelling het leveren van een bijdrage aan het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het rivierengebied. Voor het verwijderen van de Roggebotsluis is dit uitgewerkt in de vorm van natuurontwikkeling. Door de verwijdering van de Roggebotsluis ontstaat er een open verbinding tussen het IJsselmeer/Vossemeer en het noordelijke deel van het Drontermeer die een dynamisch natuurlijk watersysteem met ruimte voor op- en afwaaiingsdynamiek teweeg brengt. Hierdoor wordt tevens de ontwikkeling van robuuste gebiedseigen natuur binnen Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland gefaciliteerd.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹² houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹³. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D. SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepalingen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de huiszwaluw wordt niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijk belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

¹² Art. 1.10, derde lid Wnb

¹³ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

E. Bijlage 1. Mitigerende maatregelen huiszwaluw

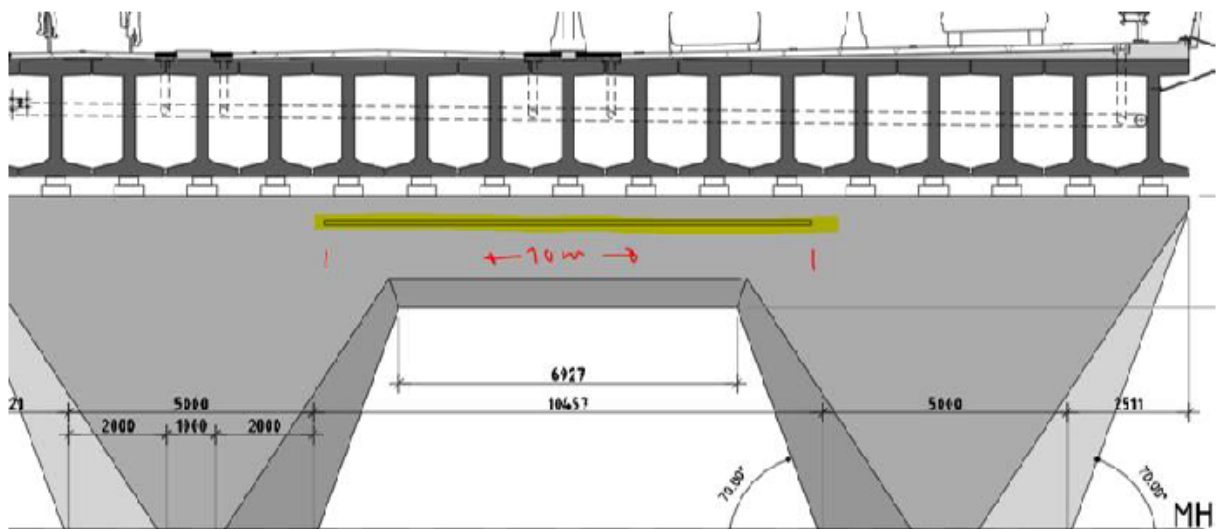
De alternatieve nestplaatsen worden in de directe omgeving van de huidige nestlocatie, vóór de sloop van het sluiswachtersgebouw gerealiseerd. Dit gebeurt voordat de huiszwaluw in het voorjaar van 2023 terugkeert, dus vóór april 2023.

De alternatieve nestlocatie wordt op de brugpijlers van de nieuwe brug gerealiseerd. De nieuwe brug is reeds in aanbouw en zal gerealiseerd en in gebruik zijn voordat de huidige nestlocatie (het sluiswachtersgebouw) gesloopt zal worden. Huiszwaluwen die op de huidige locatie broeden zullen de alternatieve locatie op de brug daarom makkelijk vinden.

De alternatieve nestlocatie wordt voorzien van kunstmatige nesten met daartussen ruimte om nieuwe nesten te bouwen. Op 2 brugpijlers worden per pijler 22 nesten opgehangen. De nesten worden op een hoekverbinding met een betongrijze, ruwe ondergrond gemonteerd (voorbeeld in afbeelding 1). De hoekverbindingen worden over een totale lengte van 10 meter per brugpijler gerealiseerd. In totaal worden er per pijler 22 nesten verspreid over de 10 meter hoekverbinding gemonteerd, waardoor er op de alternatieve locatie 44 nestkasten hangen na realisatie. De nestkasten worden op minimaal 4 meter hoogte en minimaal 50 cm onder de bovenzijde van de brugpijler geplaatst (afbeelding 2). Om een vrije aanvliegroute te waarborgen worden de nesten op de oost- dan wel westzijde van de pijler geplaatst (afbeelding 3).

*Afbeelding 1. Nestkasten voor de huiszwaluwen worden op hoekverbindingen geplaatst zoals hier weergegeven.
Bron: Roest, Stephan, 2019.*

Afbeelding 2. Locatie van de te plaatsen kunstmatige nesten voor de huiswaluw (geel) op een pijler. Dit wordt op 2 pijlers toegepast. Zodat er in totaal 44 nestkasten worden geplaatst met ruimte ertussen waar huiswaluwen zelfstandig nieuwe nesten kunnen maken. Er wordt hiermee ruimte geboden aan ruim 44 huiswaluwen.

Afbeelding 3. Locatie van de te plaatsen nestkasten op twee pijlers.